

Carles Gorini

RECERCA AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

A la UdG es du a terme el programa Tots Iguals, que assumeix el compromís d'introduir la igualtat d'oportunitats i una perspectiva de gènere de forma transversal a totes les àrees de treball, estudi, docència i recerca de la Universitat. Però la situació socioeconòmica actual pot posar pals a les rodes de la igualtat.

Montse Castro és la responsable del «Pla d'Igualtat: A la UdG, tots iguals». Considera que la crisi actual obliga a plantejar noves línies de recerca «que aprofundeixin en les conseqüències que aquesta situació pot provocar en els avenços socials i legals assolits en matèria de gènere». Castro, que també és professora del Departament de Pedagogia, es pregunta si la crisi no farà retornar les dones al paper de «cuidadores, en detriment del seu paper en el món laboral». En un to semblant expressen els seus dubtes diversos investigadors de la UdG que fan recerca amb perspectiva de gènere. Consideren que la situació econòmica i social representa una amenaça per a les polítiques de gènere dutes a terme fins ara. Ho diu Carme Echazarreta, que desenvolupa la seva recerca en l'àmbit de la comunicació audiovisual i la publicitat, i sobre la identificació que es fa dels rols de gènere en els mitjans de comunicació. Adverteix que ja hi ha diverses campanyes per lluitar contra la violència de gènere que han estat paralitzades, igual que algunes actuacions previstes per dinamitzar l'accés laboral de les dones amb risc d'exclusió social. «Penso que és un error, perquè l'accés de les dones al món del treball reverteix positivament en la millora de les condicions socials de molts col·lectius», assegura. La dada la confirmen Francina Esteve, Pilar Albertín i Miquel À. Chamorro. Esteve, professora del Departament de Dret Públic, treballa en el desenvolupament de les polítiques i normes en l'àmbit europeu i en les anàlisis de les polítiques públiques que es fan a la Unió Europea. La seva és, doncs, una visió des de les polítiques d'igualtat, «que responen a l'objectiu d'aconseguir una igualtat no només formal, sinó real i objectiva, entre homes i dones, en resposta a una estigmatització que diferenciava les oportunitats i el tractament entre els dos sexes».

Pilar Albertín, al seu torn, coordina un grup que dedica la recerca al fenomen de la violència de gènere en les relacions afectives i de parella. «Explorem les diferències i desigualtats que el sistema jurídic, penal, social i de salut apliquen en les seves pràctiques institucionals en funció del gènere, la classe social, l'edat o la procedència geogràfica i cultural de les dones.» Albertín, que és investigadora del Departament de Psicologia, explica que actualment treballa amb el seu grup amb col·lectius de dones emigrants que pateixen violència a la parella, per tal de reconèixer les condicions en què se'ls presta atenció des dels serveis i institucions.

Miquel Àngel Chamorro, que desenvolupa la seva recerca al Departament d'Arquitectura i Enginyeria de la Construcció de l'EPS, ha estudiat un detall de la representativitat de les dones a la societat medieval: la seva retribució, les condicions laborals i les dificultats amb què es van trobar per compaginar la maternitat amb el treball a la construcció. L'estudi, dut a terme a partir dels testimonis que es recullen als llibres d'obra de l'església de Sant Feliu de Girona, fa sortir a la llum el fet que les dones treballaven com a manobres, la categoria més baixa en l'escalafó de la construcció, i que sovint havien de dur els fills amb elles a l'obra. Chamorro, a més, ha constatat que les dones treballaven les mateixes hores que els homes, però els pagaven la meitat. Tot i que els resultats del seu estudi donen uns resultats que queden lluny de la realitat actual, considera que la perspectiva que proporcionen pot contribuir a situar la dimensió d'un problema que s'arrossega des de temps immemorials.

Molta feina feta

Els experts consultats coincideixen que s'ha fet molta feina, la qual cosa, com defensa Pilar Albertín, «ha provocat canvis importants a la nostra societat i en la mentalitat d'homes i dones». Tanmateix, adverteix que cal instaurar una vigilància per no caure en el que considera un optimisme excessiu que faci creure que «hem aconseguit la igualtat, perquè només cal mirar els anuncis, la televisió o la realitat laboral per descobrir que encara no hi hem arribat». Carme Echazarreta veu, en el fet que el nombre de dones que participen en la recerca hagi augmentat fins a esdevenir decisiu, un signe de l'impacte de les polítiques de gènere. A més, destaca que es tracta de dones implicades que participen activament en la societat civil a través d'associacions i entitats de tota mena. Amb tot, l'omnipresent crisi actual farà que les recerques se centrin en les conseqüències que la depressió econòmica pot provocar en els entorns més quotidians, per exemple «la manera com les situacions d'estrès per pèrdua de treball o habitatge poden derivar en un augment de la violència envers les dones», conclou la coordinadora del Pla d'Igualtat.